

בש"פ 6550/14 - אור בן סעדון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6550/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: אור בן סעדון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במ"ת 11931-07-14, מיום 22.9.2014, שניתנה על-ידי כב' השופטת ד' עטר

בשם העורר: עו"ד שי לוי

בשם המשיבה: עו"ד עמרי כהן

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' עטר), מיום 22.9.2014, במ"ת 11931-07-14, אשר במסגרתה הוחלט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. נגד העורר הוגש כתב אישום, ובו מסופר כי ביום 25.3.2014, בסמוך לשעה 04:00, הגיעו העורר וחברו לתחנת דלק, ושדדו את הקופאית באיומי אקדח. במועד זה, היה העורר מחוייב לשהות במעצר בית, אותו הפר; וגם ביום 23.6.2014, כאשר הגיעו השוטרים לעכב את העורר, נמצא כי הוא הפר את תנאי מעצר הבית. ביום 29.6.2014, גרמו העורר וחברו נזק לניידת משטרה, בכך שחרטו עליה כתובת. בגין מעשים אלה, יוחסו לעורר עבירות של שוד מזוין בחבורה, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירה של היזק במזיד לרכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; ושתי עבירות של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בקשה להורות על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. בסיומו של הדיון בבקשה, הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. לבקשת העורר, הפנה אותו בית המשפט לשירות המבחן, לשם עריכת תסקיר מעצר. שירות המבחן התרשם, כי העורר מגלה דפוסי חשיבה המלמדים על נטייה לעבריינות, קושי להיעזר בגורמי טיפול, ומעורבות חוזרת בעבירות אלימות. להערכת שירות המבחן, "קיים סיכון ברמה בינונית להישנות העבירות אלימות ובאם תבוצע העבירה חומרתה צפויה להיות בינונית אף היא". למרות זאת, שירות המבחן המליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, לאחר שהתרשם כי חלופת המעצר המוצעת עשויה לספק מסגרת מציבת גבולות עבור העורר.

4. בהחלטה מיום 22.9.2014, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט הדגיש כי שחרור לחלופת מעצר מותנה באפשרות ליתן אמון בעורר, שלא יפר את תנאי השחרור, וקבע כי תנאי זה אינו מתקיים בנסיבות העניין. מסקנה זו, התבססה על נסיבות ביצוע העבירות, אשר מלמדות על "דרגת מסוכנות גבוהה"; על כך שהעורר הפר, לכאורה, את תנאי שחרורו למעצר בית, בשתי הזדמנויות; וכן על התרשמות שירות המבחן מגורמי סיכון בדפוסי התנהגותו של העורר.

תמצית טענות הצדדים

5. בערר שלפניי נטען, כי ההחלטה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו, היא החלטה שגויה. זאת, נוכח מצוות המחוקק לתור אחר חלופת מעצר, וקיומה של חלופה כזו, כאשר שירות המבחן התרשם באופן חיובי מן המפקחים שהוצעו במסגרת חלופת המעצר, והערך כי הסיכון לכך שהעורר יבצע עבירות אלימות נוספות הוא "ברמה בינונית".

6. בא-כוח העורר, עו"ד שי לוי, טען בדיון כי חלופת המעצר המוצעת כיום היא שונה מן החלופה שתנאיה הופרו לכאורה על-ידי העורר, וכי מדובר בחלופה ראויה ואפקטיבית, אשר כוללת גם איזוק אלקטרוני. לדבריו של עו"ד לוי, המלצתו של שירות המבחן לשחרר את העורר לחלופת מעצר, הגיעה לאחר שניכר שינוי בעמדתו של המשיב, בכל הנוגע לשיתוף פעולה עם גורמים טיפוליים. בנוסף, חרף הסכמתו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה, טען עו"ד לוי כי העורר שהה בביתו בשעה שהשוד בוצע, כך שתנאי מעצר הבית לא הופרו.

7. מנגד, טען בא-כוחה של המשיבה, עו"ד עמרי כהן, כי המעשים המיוחסים לעורר מעידים על המסוכנות הנשקפת מצידו לציבור, וכי הפרת תנאי השחרור איננה מאפשרת להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר. עו"ד כהן ציין, כי שירות המבחן התרשם מהתדרדרות בהתנהגותו של העורר, אשר מתבטאת בנסיגה ובהסלמת התנהגותו השולית. לפיכך, נטען כי לא ניתן ליתן בעורר אמון פעם נוספת, וכפי שנקבע בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, אין

מקום לשחרר את העורר לחלופת מעצר.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בערר, בהחלטתו של בית המשפט המחוזי ובתסקיר שירות המבחן, ושמעתי בקשב רב את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.
9. אין מחלוקת, כי לצורך הדיון בערר קיימות ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום, והעבירות אשר מיוחסות לעורר מקימות עילה למעצרו. השאלה הצריכה הכרעה, במסגרת הליך זה, היא האם ניתן להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, אשר תפיג את המסוכנות אשר נשקפת ממנו לציבור (סעיף 21(ב)(1) חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). לעניין זה, מקובלת עליי החלטתו של בית המשפט המחוזי, מן הנימוקים שפורטו בה, ולא מצאתי בטענותיו של העורר דבר אשר בכוחו להוביל לתוצאה שונה.
10. כידוע, הדיון באפשרות להורות על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, הוא דיון דו-שלבי. בשלב הראשון, נבחנת השאלה העקרונית, האם ניתן להפיג את עילת המעצר בדרך של שחרור לחלופת מעצר כלשהי. ככל שקיימת אפשרות כזו, יש לבחון, בשלב השני, האם יש בנמצא חלופת מעצר קונקרטיה הולמת (בש"פ 2754/14 צחייק נ' מדינת ישראל (20.5.2014); בש"פ 2806/14 מדינת ישראל נ' ריכטר (16.4.2014) (להלן: עניין ריכטר)).
11. בנסיבות המקרה דנן, לא עלה בידו של המשיב לעבור את השלב הראשון מבין השניים. ברקע הדיון, עומדת חומרתה של עבירת השוד אשר מיוחסת לעורר, בצוותא עם חברו, ותוך שימוש באקדח. המסוכנות הנשקפת לציבור, ממעשים מעין אלה, היא ברורה וגלויה; מה גם שעל פי האמור בתסקיר שירות המבחן, אין מדובר באירוע אלימות יחיד בקורות חייו של העורר. בנוסף, העורר שוחרר בעבר למעצר בית, ובכתב האישום הנוכחי מיוחסות לו שתי הפרות של תנאי השחרור. להסרת ספק יובהר, כי העורר הסכים, כאמור, לקיומן של ראיות לכאורה, ועל כן במסגרת ההליך הנוכחי אין בידי לקבל את הטענה כאילו העורר לא יצא מביתו לצורך ביצוע השוד. מן הראוי להזכיר, כי "אחד השיקולים המרכזיים המנחים את בית המשפט בבואו לבחון את האפשרות לשחרר נאשם לחלופת מעצר, הינו מידת האמון שבית המשפט רוחש לו. משהופר האמון, לא יהיה מקום, ככלל, לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר, גם אם העבירה המיוחסת לו, כשלעצמה, מאפשרת להסתפק בחלופת מעצר" (בש"פ 8643/13 זובידאת נ' מדינת ישראל (6.2.2014); וראו גם בש"פ 6573/13 מדינת ישראל נ' אביתר (10.10.2013); בש"פ 4180/13 פלוני נ' מדינת ישראל (4.7.2013)). על אחת כמה וכמה, שאין מקום להורות על שחרורו של העורר, אשר על פי כתב האישום, הפר ברגל גסה את תנאי שחרורו למעצר בית, ויצא לבצע שוד בנסיבות כה חמורות, כאמור.

12. אשר על כן, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי התשע"ה (21.10.2014).

ש ו פ ט

עמוד 3
